

Stelselwijziging Jeugd

Factsheet

Prioriteitenlijst gedwongen kader

Prioriteitenlijst gedwongen kader

Per 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het gedwongen kader: jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR) en de zorgtoeleiding naar JB.

Dit betekent dat:

- alleen gecertificeerde instellingen jeugdbescherming/jeugdreclassering mogen uitvoeren;
- de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) hun functies behouden maar worden samengevoegd met de Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG), tot Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK¹);
- de uitvoering van JB en JR en het AMHK in bovenregionale verbanden wordt georganiseerd;
- gemeenten dienen aan te sluiten op een gemeenschappelijk informatiesysteem, de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) om via een beveiligde route informatie uit te wisselen met het justitieel domein.

De Veiligheid en Justitie (VenJ)-organisaties gaan niet mee in de decentralisatie. De organisaties waar zij mee samenwerken veranderen echter wel. Ook wordt de justitiële taak in een decentrale omgeving uitgevoerd. Dit vraagt van de VenJ-organisaties dat zij onder andere samenwerkingsafspraken zullen moeten maken of deze zullen moeten herijken.

Om hier meer inzicht in te krijgen treft u onderstaand een aantal punten aan die op het VenJ-terrein gerealiseerd moeten worden, zodat ook de VenJ-partners voorbereid zijn op de decentralisatie van de jeugdtaken. Deze punten zijn op hoofdlijnen geformuleerd en worden door de VenJ-organisaties zelf nader uitgewerkt.

1 Toegang en crisisdienst is op orde: er zijn op gemeentelijk/regionaal niveau afspraken gemaakt over de route van zorgmeldingen van de politie en Halt. Tevens zijn er afspraken gemaakt over een mogelijke interventie die volgt na de zorgmeldingen.

De Wet op de Jeugdzorg regelt dat iemand die zich zorgen maakt om een kind, zijn zorgen kan melden bij Bureau Jeugdzorg of een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Bureau Jeugdzorg heeft de verantwoordelijkheid om de melding in ontvangst te nemen en vanuit haar outreachende taak actie te ondernemen.

De politie is een grote melder en doet 30.000 zorgmeldingen per jaar, voor Halt gaat het om circa 300 zorgmeldingen per jaar. Per 1 januari 2015 wordt de inrichting van de toegang en het inrichten van een crisisdienst de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De zorgmelding is onderdeel van deze nieuwe toegangsfunctie. Daarnaast is het van belang dat de politie terecht kan bij een crisisdienst van de gemeenten als er een crisissituatie is ontstaan. Hoe gemeenten het proces van de zorgmeldingen gaan inrichten kan verschillen. Aan gemeenten wordt voorgelegd dat zij dit kunnen inrichten via bij voorkeur het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) of bij een organisatie binnen hun gemeente. Om nog genoeg tijd te hebben om de werkprocessen goed in te richten, zoals de vervolgstappen na een zorgmelding, wordt aan gemeenten gevraagd hierover voor het einde van de zomer afspraken te maken met de politie.

Er is een [factsheet Zorgmeldingen Jeugd](#) opgesteld.

¹ 'Veilig Thuis' is de nieuwe naam voor de AMHK's die gemeenten aan het inrichten zijn.

2 Er zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt over het gedwongen kader. Dit wil zeggen dat de Raad voor de Kinderbescherming afspraken heeft gemaakt met gemeenten en regio's.

Volgens de bepalingen uit de Jeugdwet dient de Raad voor de Kinderbescherming met de gemeenten cq. regio's afspraken te maken over kinderbeschermingszaken en jeugdstrafzaken. Deze afspraken zijn bij voorkeur gemaakt voor het einde van de zomer 2014.

Kinderbeschermingszaken:

- De toeleiding naar het gedwongen kader;
- De samenwerking tijdens het raadsonderzoek;
- De afronding van het raadsonderzoek (wel/geen maatregel);
- Beëindiging van de kinderbeschermingsmaatregel;
- Verderstreckende maatregelen bij langdurige uithuisplaatsing.

Jeugdstrafzaken:

- De inzet van jeugdreclassering in opdracht van het Openbaar Ministerie (OM)/de rechter, al dan niet na advies van de Raad voor de Kinderbescherming²;
- De inzet van jeugdreclassering in opdracht van de Raad voor de Kinderbescherming of directeur van een Justitiële Jeugdinstelling (JJI);
- De inzet van jeugdreclassering ter voorbereiding van raadadvies aan OM/rechter om een gedragsbeïnvloedende maatregel, elektronische controle of een intensieve maatregel op te leggen (haalbaarheidsonderzoek);
- De uitvoering door de Raad van casusregie in jeugdstrafzaken, inclusief toezicht op de uitvoering van de jeugdreclassering, aanwijzingsbevoegdheid en nazorg;
- De uitvoering van taakstraffen (werkstraffen in de buurt, gemeentelijke instellingen als werkplek).

Er is een [handreiking Raad voor de Kinderbescherming-gemeenten](#) opgesteld waarin de samenwerkingsafspraken die gemaakt moeten worden, zijn weergegeven.

3. Op 1 april 2014 is het adolescentenstrafrecht in werking getreden. Hierdoor hebben de drie reclasseringsorganisaties (3RO) ook een rol gekregen in het jeugdstrafrecht. Dit betekent dat zij afspraken maken met gemeenten en regio's over de inzet van jeugdreclassering en jeugdhulp.

De rol van de 3RO is vergelijkbaar met de adviseursrol van de Raad voor de Kinderbescherming. De 3RO moet net zoals - en mogelijk via - de Raad voor de Kinderbescherming afspraken maken met gemeenten en regio's. Deze afspraken gaan enerzijds over de inzet van jeugdreclassering bij jongvolwassenen die volgens het jeugdstrafrecht worden berecht in opdracht van het Openbaar Ministerie of de rechter. Anderzijds over de jeugdhulp die wordt ingezet bij veroordeling volgens het jeugdstrafrecht.

² Het advies van de Raad voor de Kinderbescherming heeft betrekking op 16-17 jarigen in het jeugdsanctierecht, tenzij de rechter het volwassensanctierecht wil toepassen. Voor de categorie 12-16 jarigen is de Raad voor de Kinderbescherming exclusief bevoegd om advies uit te brengen.

Voor 18-23 jarigen is het per 1 april 2014 mogelijk om jongvolwassenen te veroordelen volgens het jeugdstrafrecht, na advies van de reclassering, waarbij jeugdreclassering kan worden opgelegd. De reclassering consulteert hierbij altijd de Raad voor de Kinderbescherming, alvorens toepassing van het jeugdstrafrecht te adviseren.

4. Er zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt over het gedwongen kader. Dit wil zeggen dat de gecertificeerde instellingen afspraken hebben gemaakt met gemeenten en regio's.

Gecertificeerde instellingen hebben met gemeenten een contract afgesloten over de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Conform wettelijke bepalingen maken gemeenten en gecertificeerde instellingen afspraken over de wijze waarop jeugdhulp wordt ingezet in het kader van een maatregel. Deze afspraken zijn bij voorkeur gemaakt voor het einde van de zomer 2014.

Er is een [handreiking uitvoering jeugdbescherming en jeugdreclassering](#) beschikbaar voor afspraken tussen gecertificeerde instellingen en gemeenten.

5. VenJ-partners zijn voor januari 2015 aangesloten op de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening en de (interne) werkprocessen zijn hierop ingericht.

De Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) is een digitaal knooppunt dat zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitie-partijen (de Raad voor de Kinderbescherming, de politie, het Openbaar Ministerie/Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de rechtbanken) en het gemeentelijke domein (de gemeenten zelf, het AMHK, de gecertificeerde instellingen en de eventuele gemandateerden). De aansluiting op en het gebruik van de CORV voor gemeenten is verplicht gesteld in de nieuwe Jeugdwet.

Uiterlijk 1 januari 2015 dient CORV door de volgende organisaties te worden benut:

1. Gemeenten;
2. Gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering en jeugdbescherming;
3. Politie;
4. Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB);
5. De Rechtspraak (o.a. rechtbanken); (sluiten niet per 1/1/2015 aan, maar in de eerste helft van 2017);
6. Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK);
7. Eventuele gemandateerden;
8. Raad voor de Kinderbescherming.

6. Er zijn afspraken gemaakt tussen gemeenten en de VenJ-partners over gegevensuitwisseling in het kader van de privacy.

Om goed samen op te kunnen trekken op het gebied waar het veiligheidsdomein en het zorgdomein elkaar overlappen, is het nodig dat er informatie kan worden gedeeld tussen de justitieketen en de zorgketen. Daar is in het verleden al de nodige ervaring mee opgedaan. Maar nu veel gemeenten in het kader van de drie transities gaan werken met lokale sociale teams, is het noodzakelijk om de afspraken over het delen van informatie opnieuw te ijkken.

Het uitwisselen van gegevens tussen VenJ-partijen en gemeenten vraagt dan ook om een juridische basis en goede afspraken. Daarom wordt het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens aangepast en wordt een handelingsprotocol opgesteld. Dit handelingsprotocol geeft duidelijkheid over het uitwisselen van justitiële gegevens tussen gemeenten en justitiepartners.

7. Afspraken over nazorg.

Het organiseren van nazorg na detentie van minderjarigen vraagt om integrale ketensamenwerking. Er zijn al pilots in de Justitiële Jeugdinrichtingen die een soepele overgang voorstaan. Het verdient aanbeveling om hierbij aan te sluiten.

De gemeente wordt op de hoogte gesteld van de insluiting van elke minderjarige die instroomt in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI). Ook vinden er netwerk- en trajectberaden plaats. Het netwerkberaad vindt plaats binnen één week na insluiting. Hierbij zijn de Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg (straks gecertificeerde instellingen) en/of de reclasseringsorganisaties en JJI aanwezig. Binnen de netwerk- en trajectberaden moeten afspraken gemaakt worden over het organiseren van de nazorg. Specifieke aandacht is gewenst voor de doelgroep die boven de 18 is als zij de JJI verlaten.

8. Aansluiting AMHK en Veiligheidshuizen op regionaal niveau.

De samenwerking tussen gemeenten, OM en politie is niet nieuw. Het heeft in de afgelopen jaren een infrastructuur opgeleverd: de Veiligheidshuizen. Die infrastructuur is weliswaar in sommige regio's nog broos, maar er is inmiddels wel een goed dekkend systeem van Veiligheidshuizen ontwikkeld (straks onder regie van de gemeenten). Gemeenten, OM en politie hebben er in het recente verleden voor gekozen om het model van de Veiligheidshuizen door te ontwikkelen. Ieder met een eigen rol en verantwoordelijkheid. Gemeenten en regio's worden geadviseerd om afspraken te maken over de positie van het Veiligheidshuis als koppelvlak tussen de zorg- en de veiligheidsketen. Dit past bij de keuze die bijna overal in Nederland is gemaakt voor de schaal van de AMHK's. Een sterke koppeling tussen de twee instanties is van belang, omdat een deel van de meldingen kindermishandeling bij de politie binnenkomt en een ander deel bij het AMHK.

9. Verbinding veiligheidsdomein en jeugd domein binnen gemeenten/regio's.

Binnen een gemeente of regio zijn het zorg- en het veiligheidsdomein nog vaak gescheiden. De ervaring leert echter dat op het raakvlak van beide domeinen zowel de zorgketen als de veiligheidsketen veel effectiever zijn als ze gebruik kunnen maken van elkaars interventiemogelijkheden. Daarom worden gemeenten geadviseerd verbinding te leggen tussen het integraal veiligheidsplan (IVP) en het sociaal domein. Daarnaast vraagt dit om versterking van de relatie met het OM en de politie.

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

www.voordejeugd.nl

Augustus 2014